

Batteritog

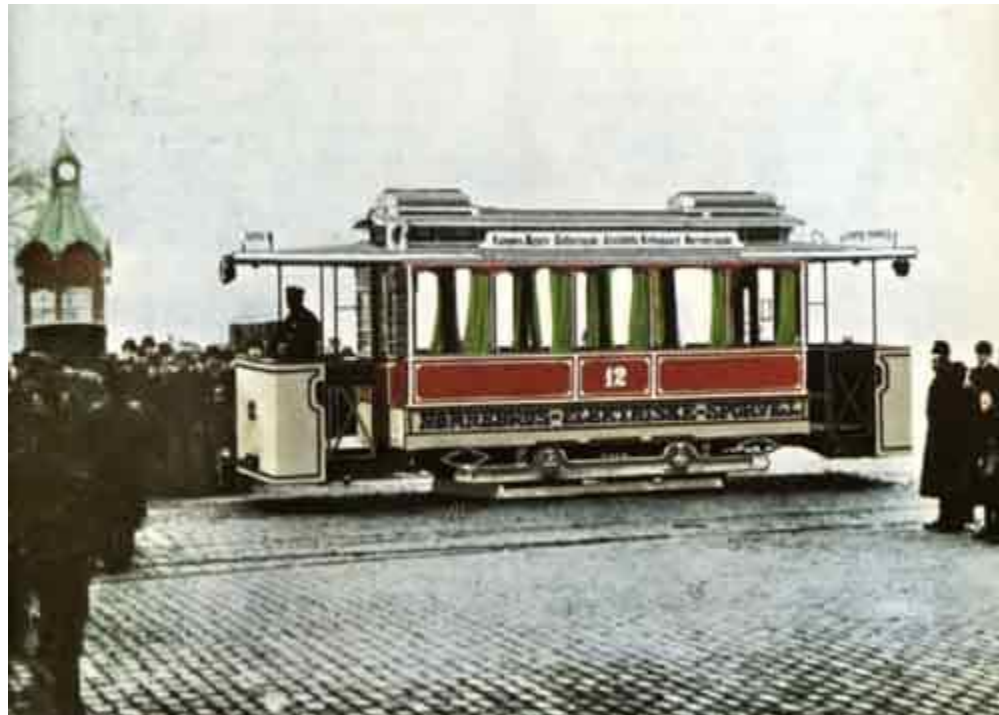
- en idé til diskussion

Konceptet er gammelt:

De følgende billeder viser en række billeder af tyske batteritog i kronologisk rækkefølge

- Først dog en københavnsk batterisporvogn
- Dernæst nogle tyske tog fra 1890erne
- Så første generations Wittfelt fra 1908
- Dernæst anden generations Wittfelt fra 1926
- ETA 176 fra 1952
- ETA 150 fra 1954
- Det aldrig realiserede ELTO-projekt

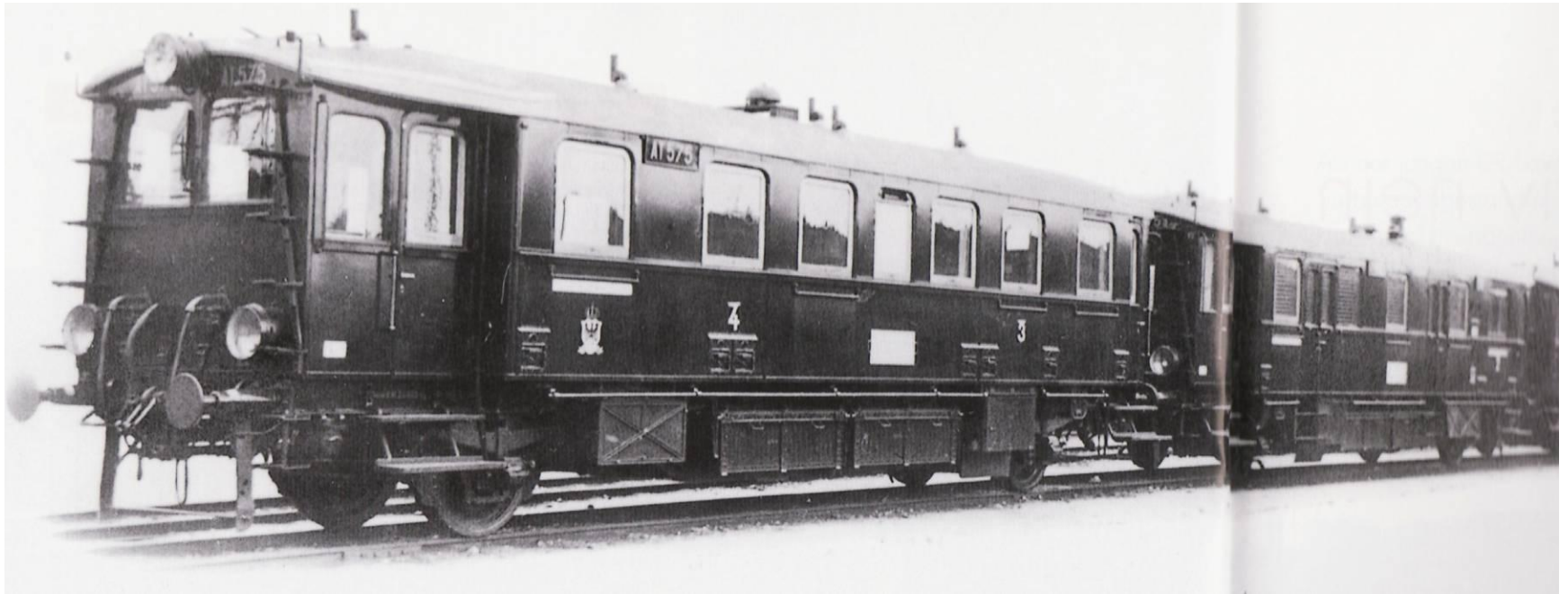
Københavnsk Batterisporvogn

Københavnsk batterisporvogn

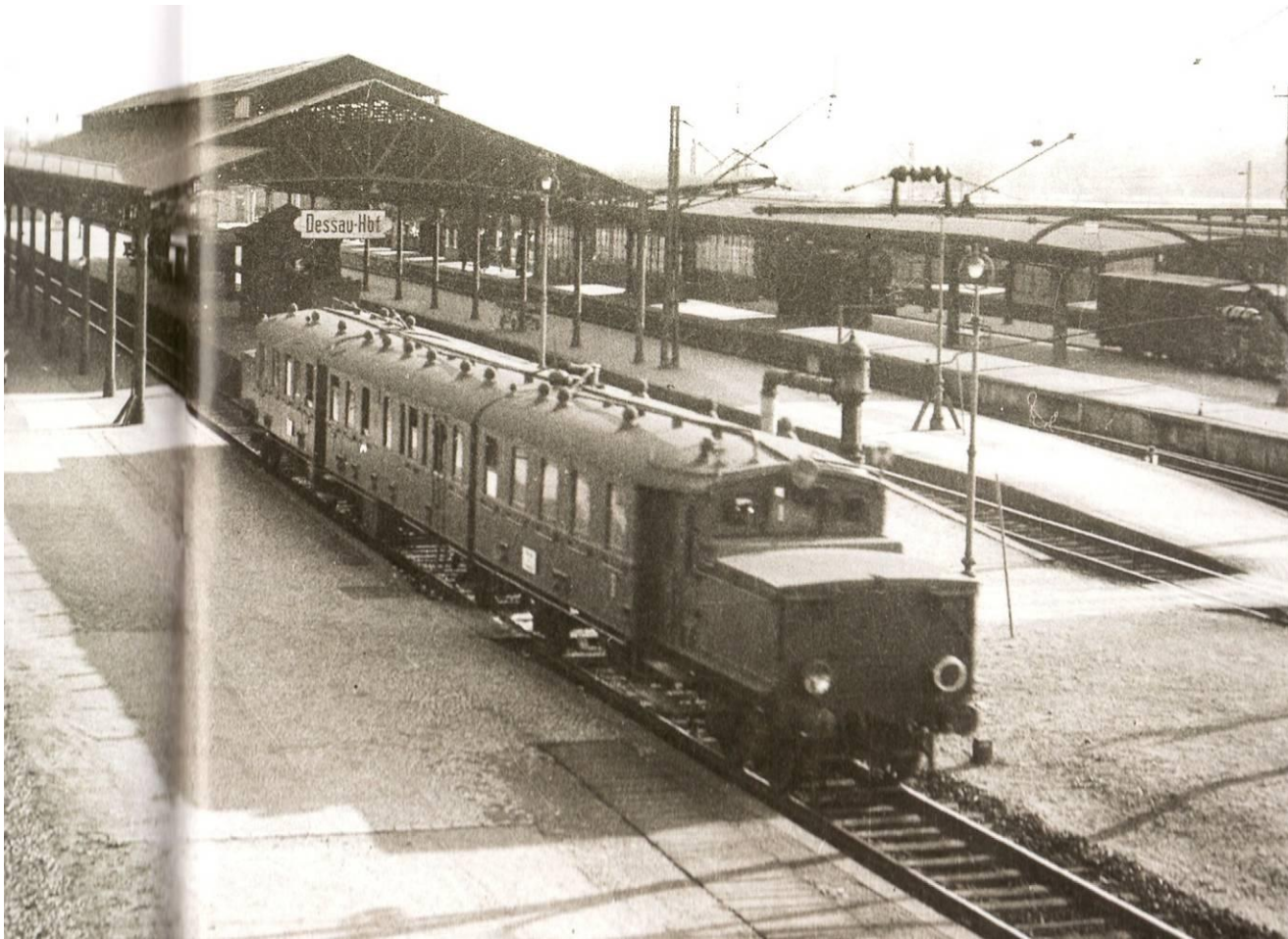
En tidlig konstruktion før Wittfeld – batterier under vognen
Fra 1890erne

En tidlig konstruktion før Wittfeld – batterier under vognen

Første generations Wittfelt med mellemvogn fra 1908
Batterierne er anbragt i "snuden"

Anden generations Wittfelt.
Batterier er nu under vognen – ”snuden” er forkortet

ETA 176

Indretning ETA 176

ETA 176 der DB

ETA 176 001 bis 008 (ab 1968: 517 001 bis 008)

Anzahl	8
Baujahr	1954
Achsfolge	Bo'2'
Hersteller wagenbaulicher Teil	Wegmann / WMD
Hersteller Elektroausrüstung	AEG / Schaltbau
Hersteller Batterie	AFA
Batterietyp bei Lieferung	9 TMD 450 (220 Zellen), 940 Ah (3 h)
Länge über Puffer	27 000 mm
Drehzapfenabstand	19 000 mm
größer Radstand	21 500 mm
Dienstgewicht	59 t
Höchstgeschwindigkeit	100 km/h
Fahrmotoren	2
Fahrbereich (Reichweite)	300 km

Steuerwagen ESA 176 001 bis 008 (ab 1968: 817 001 bis 008)

Anzahl	8
Baujahre	1954 – 1958
Achsfolge	2'2'
Hersteller wagenbaulicher Teil	Waggon- und Maschinenbau Donauwörth / Maschinenfabrik Esslingen
Hersteller Elektroausrüstung	Schaltbau
Länge über Puffer	27 000 mm
Drehzapfenabstand	19 000 mm
größer Radstand	21 500 mm
Dienstgewicht	28,0 t
Höchstgeschwindigkeit	100 km/h

ETA 150 tv og ETA 176 th

ETA 150 og 176

ETA 150

Blick in den Fahr-
gasträum 3. Klasse
(ab 1956: 2. Klasse):
Die ETA 150 001
bis 033 verfügten nur
über eine Wagen-
klasse (Sitzanord-
nung 3 + 2).

Der ETA 150 003
war das erste Serien-
fahrzeug. Nach
seiner Abnahme am
14. Mai 1955 wurde
er dem Bw Basel
zugeteilt. Fotos:
ORENSTEIN & KOPPEL/
St.G. HOVER (5)

Akku-Triebwagen • 73

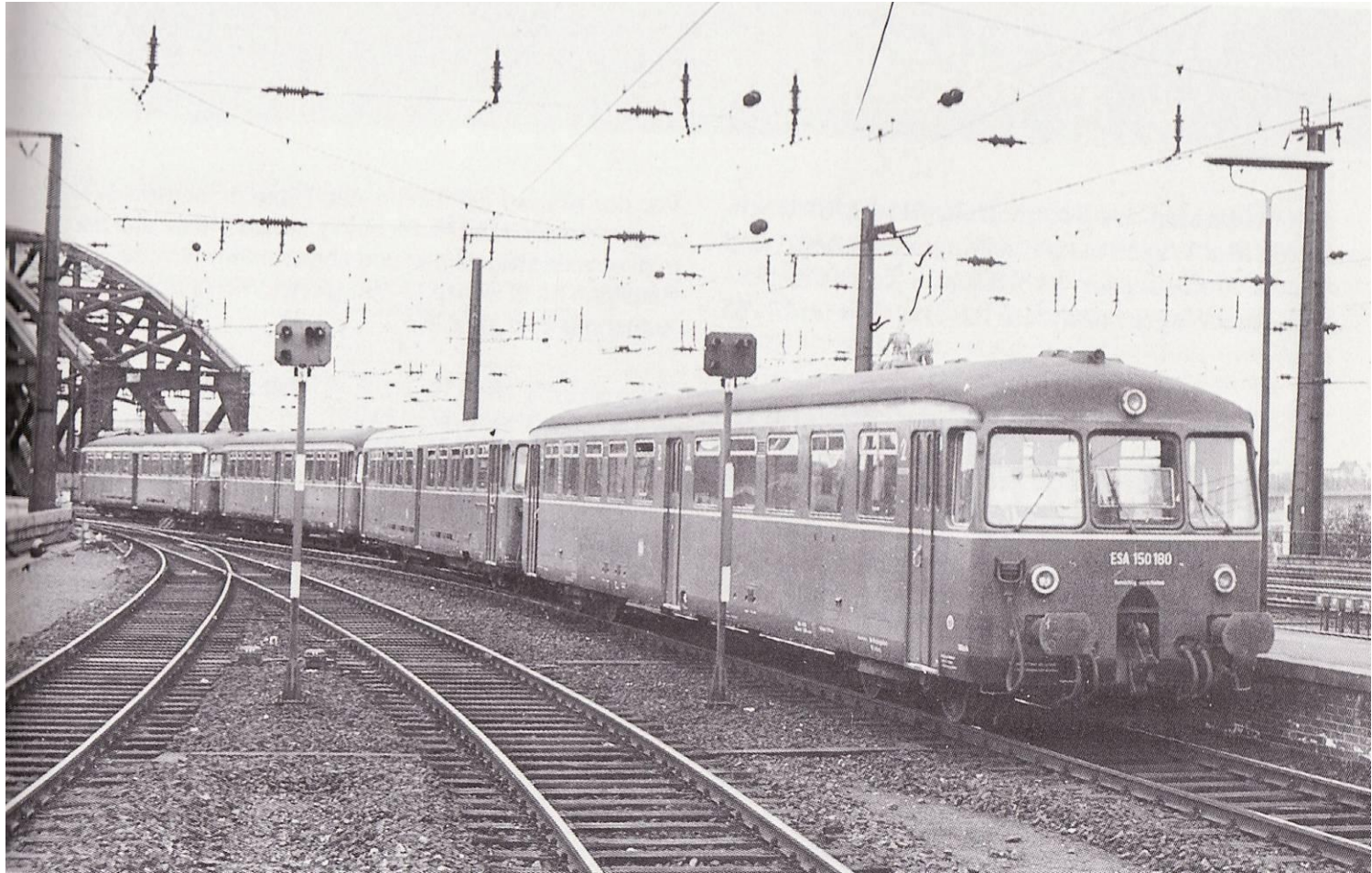
Indretning af ETA 150

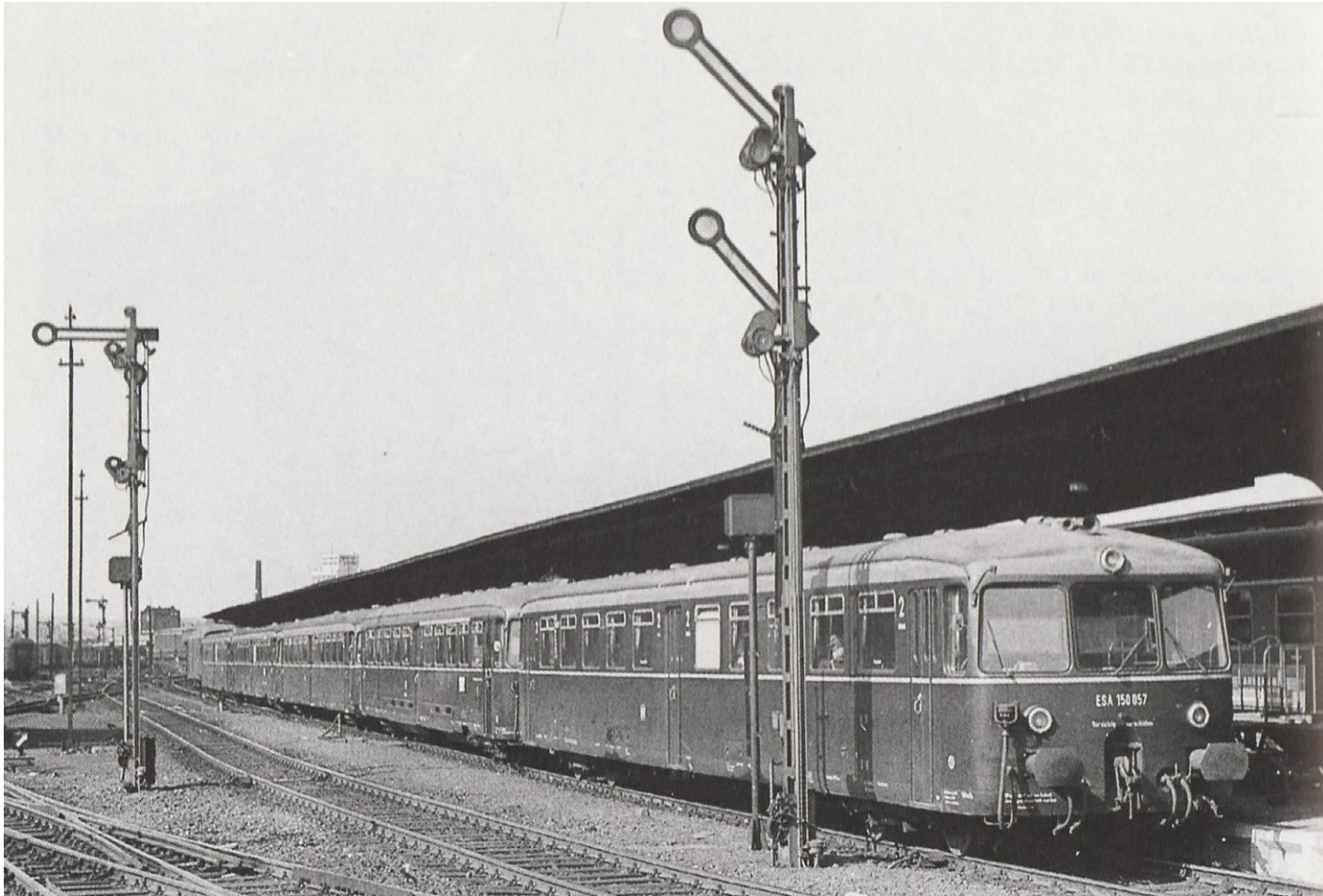
Innenraum des ETA 150 115 von MAN, Abteil 2. Klasse (oben) und Abteil 1. Klasse (unten) mit Sitzteilung 2 + 1.

Et tog bestående af ETA og ETS 150

Et tog bestående af fire ETA/ETS 150 og en postvogn

ETA 150 i ny bemaling

I 1981 arbejdede man med en femte generation ETA. Elektriske drivvogne (Triebwagen) med lademulighed fra overledning, de såkaldte ETLO

Historien fik et efterspil, da Nokia overtog de sidste ETA 150 og brugte dem til batteriforskning. De kørte i Bochum og betjente blandt andet Nokias fabrik uden for Bochum. De blev taget ud af drift i 1995 og afsluttede 101 års kørsel med batteritog i Tyskland

Stationen Bochum - Nokia

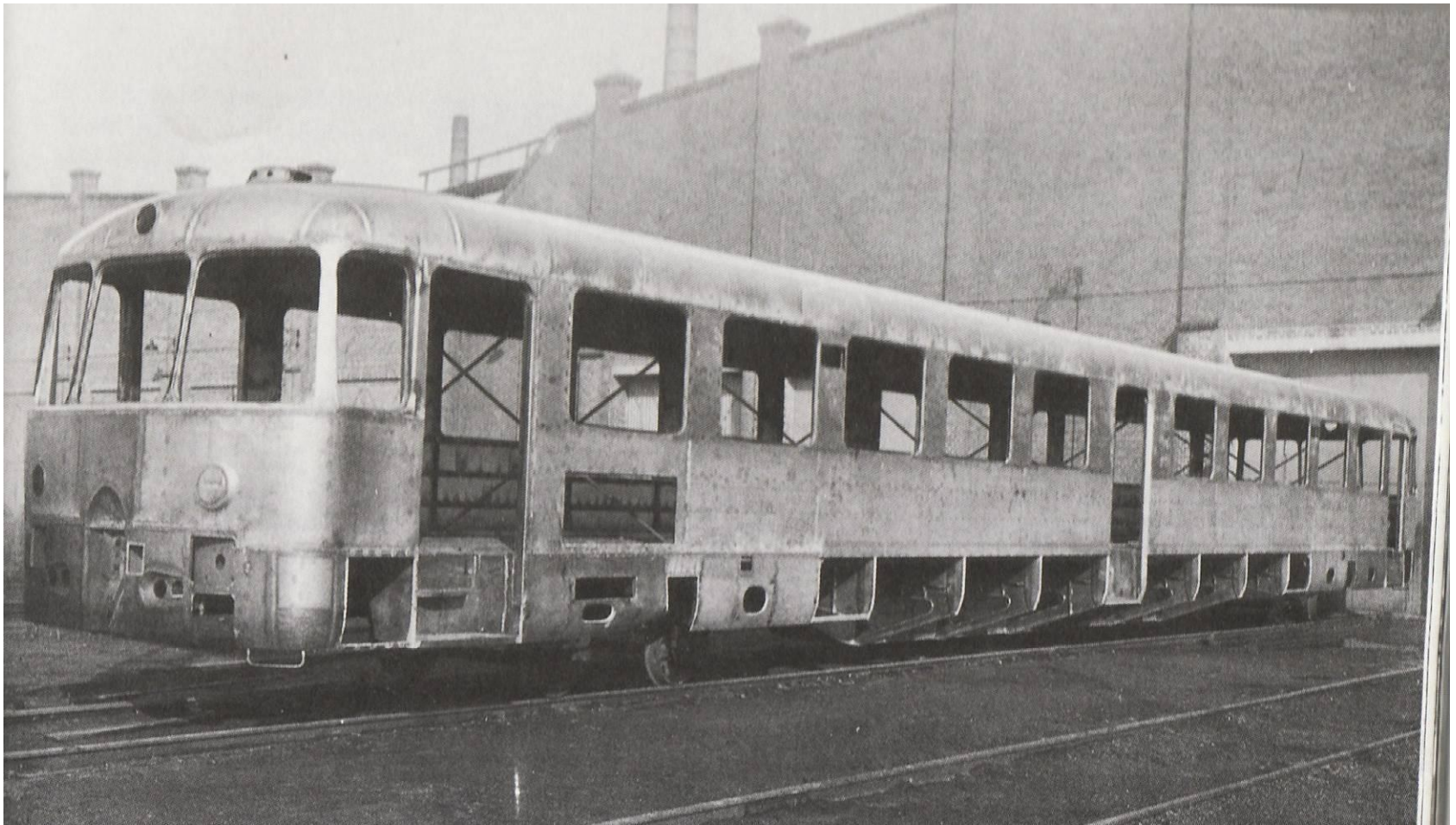

En første generations Wittfelt havnede i Polen efter krigen og var endnu i drift i 1996 – næsten 90 år gammel

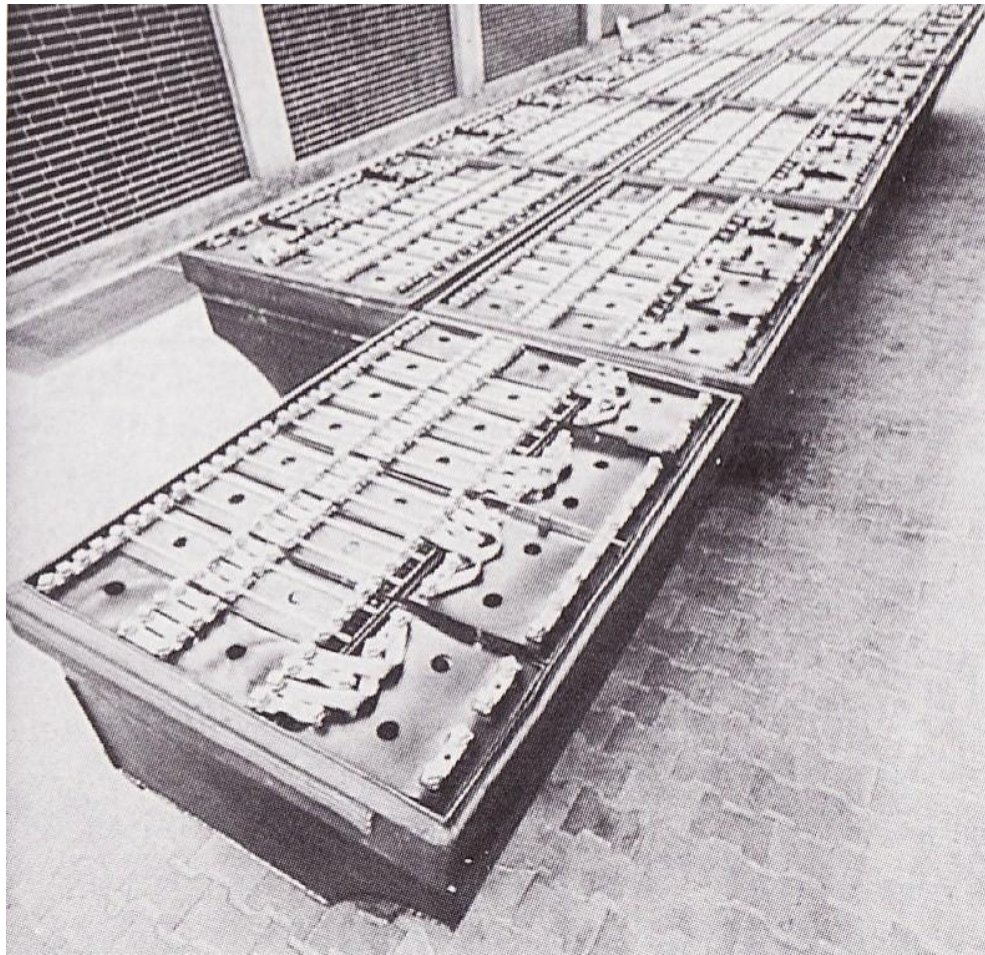

De følgende billeder viser en række tekniske detaljer fra tyske batteritog af forskellige generationer

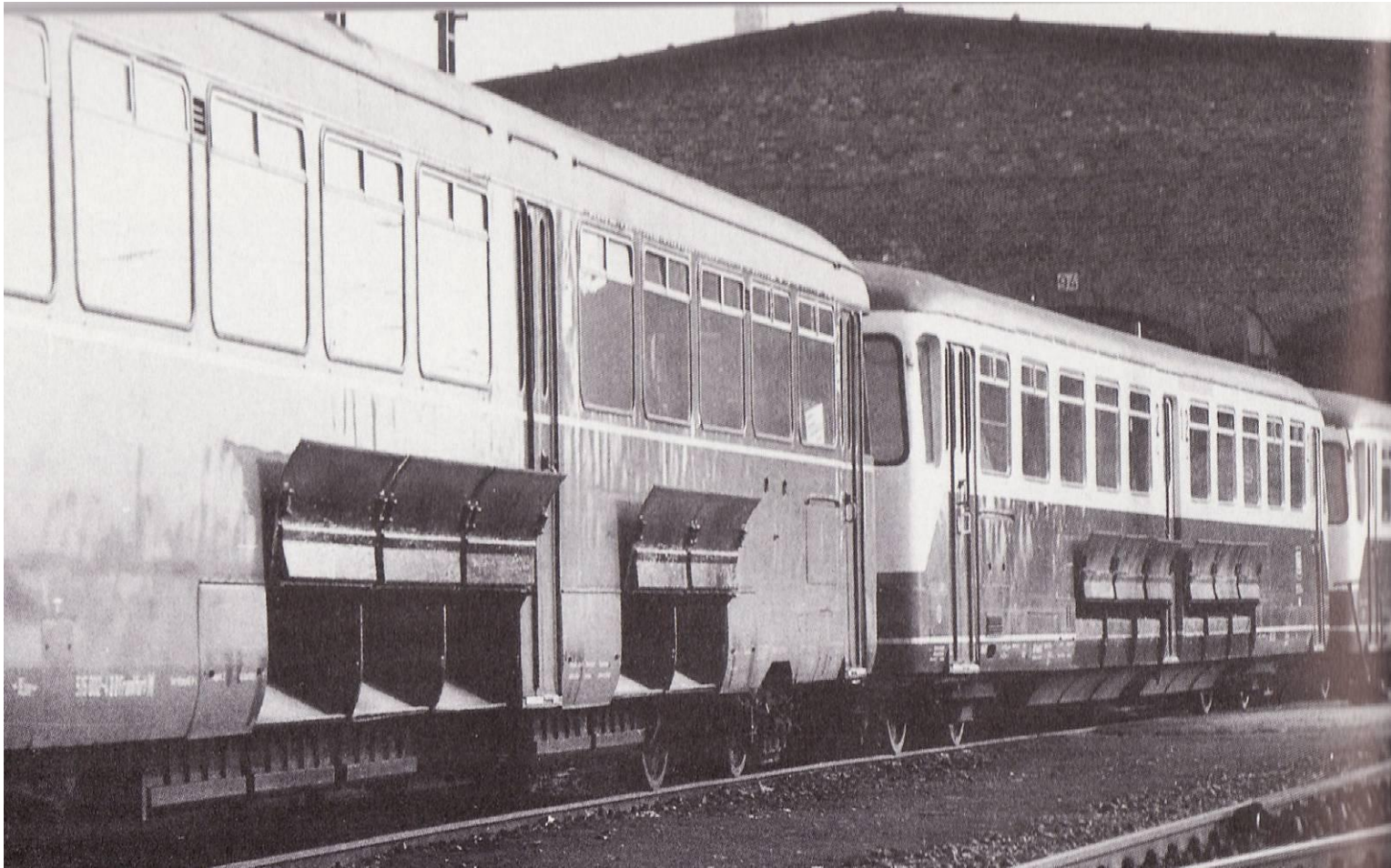
Vognkassen til ETA 150 bemærk pladsen til batterier

Et batteri

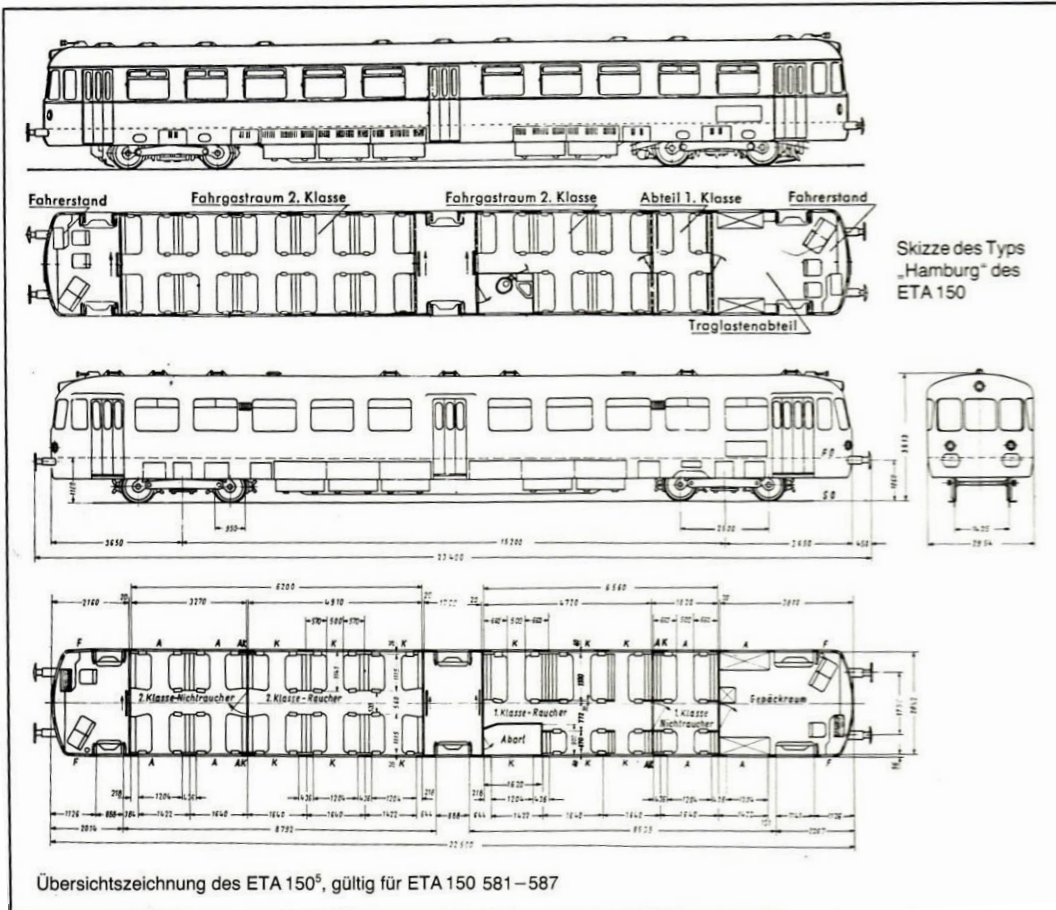
Plads til batterier

Der lades op – bemærk standeren med strøm

ETA 150

Opladning

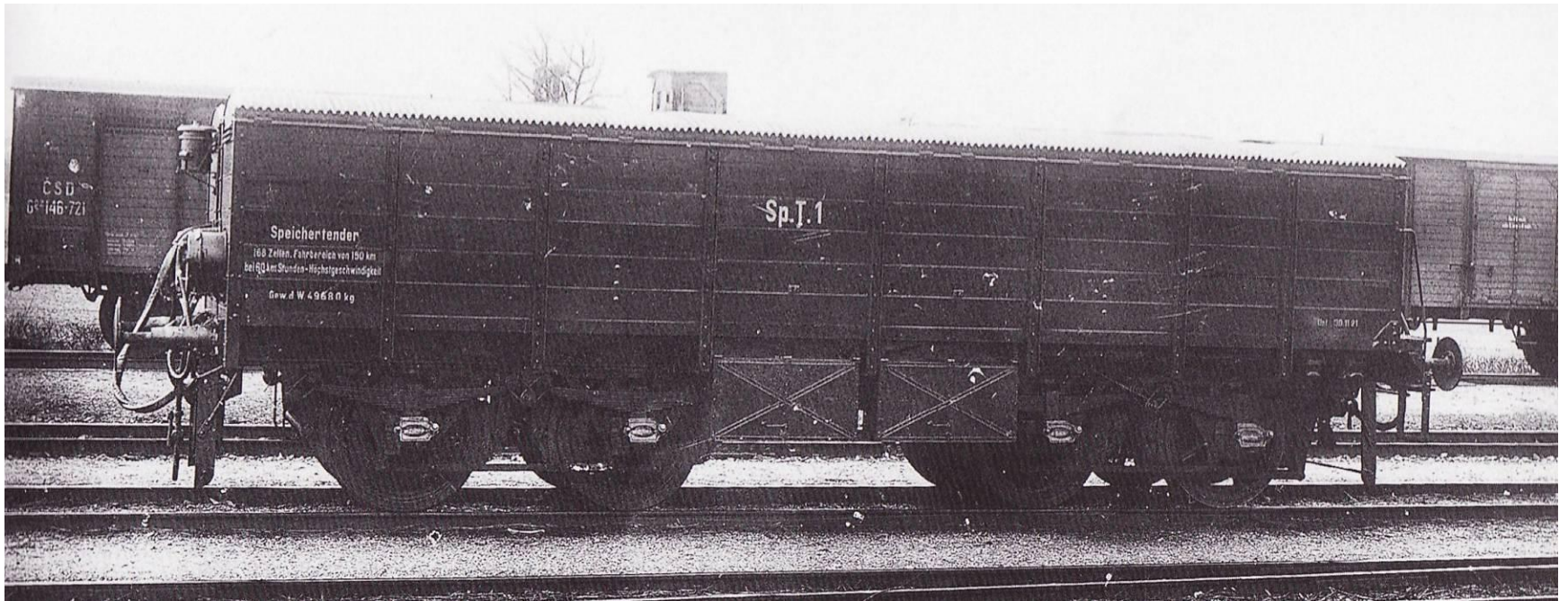
Opladning

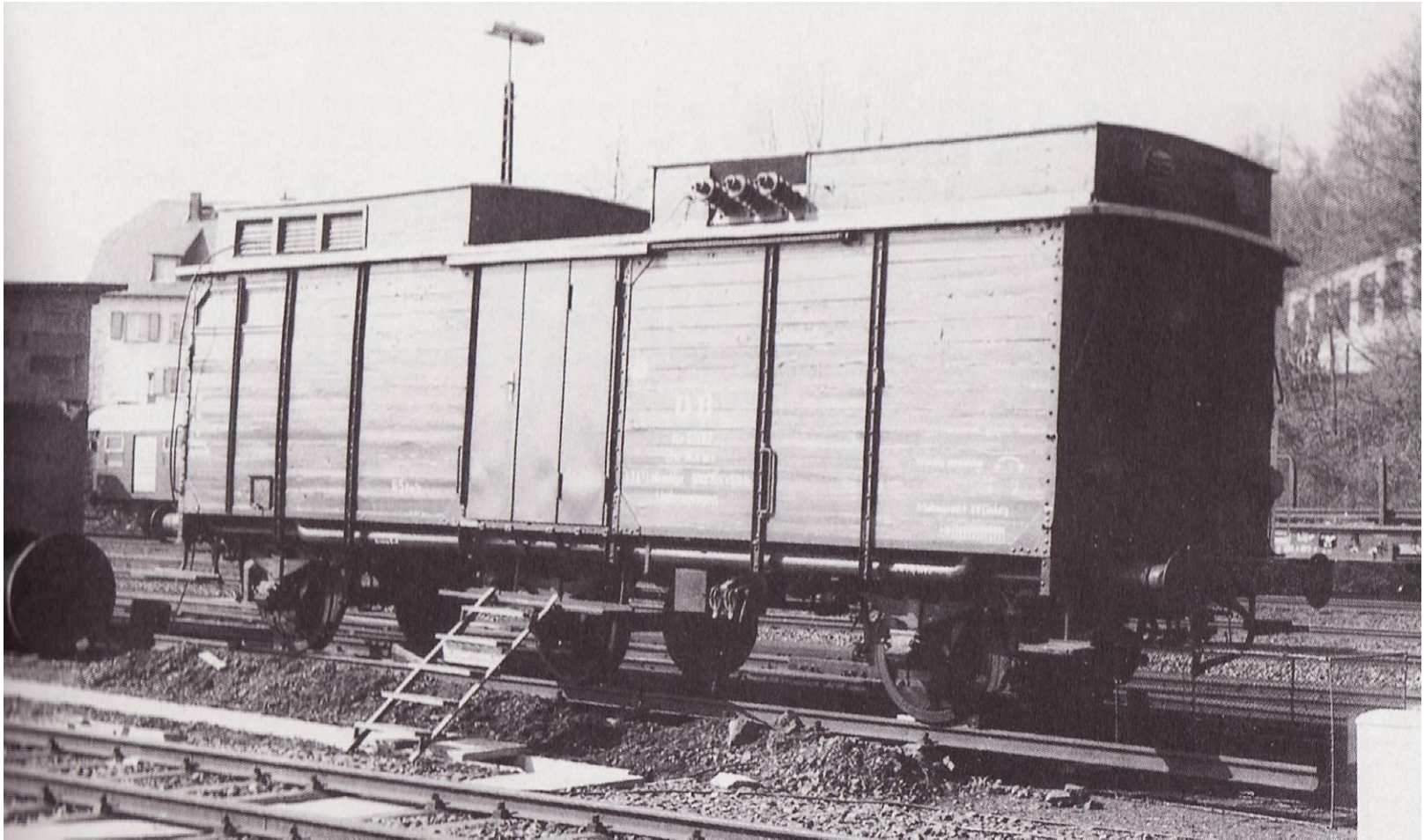
Batteri udskiftes

Batteritender

Mobil opladevogn

Rolf Löttgers

Die Akkutriebwagen der Deutschen Bundesbahn – ETA 150 und 176

Franckh's
Eisenbahnbibliothek

Eisenbahn
JOURNAL

B 10533 F • ISBN 3-89610-161-7
Sonder-Ausgabe 3/2006 • Deutschland € 12,50
Österreich € 13,75 • Schweiz sfr 25,00
Bel/Nel/Lux € 14,40 • Italien/Spanien/Portugal (cont.) € 16,25

Dr. Franz Rittig

Akku Triebwagen

- Frühe „Batterie-Züge“
- Bauart Wittfeld
- Limburger Zigarre ETA 176
- Alltags-Akku ETA 150

Best.-Nr. 53 06 06

Nice-sporvogn

Køreledning- og batteridrift i
hybridformat

Erfaringer fra analyse af
mulighed for implementering af
danske batteri-tog
omsat til letbanetog

Beregningsforudsætninger

Aarhus letbane - Energiforbrug og ladestand

- Et IR4-tog bruger 7 kWh pr. km (gns.)
 - Et IR4-tog vejer 97 tons
 - Et letbanetog vejer 63,4
 - Ergo: Et letbanetog bruger 4,58 kWh pr. km (gns.) og før regenerering
- =>
- Batteristørrelse 700 kWh
 - Ladningsintensitet 2 C
 - Ladningseffekt 500 kW
 - Ladetid 30 sekunder
 - => energioverførsel pr. stop: 4,17 kWh

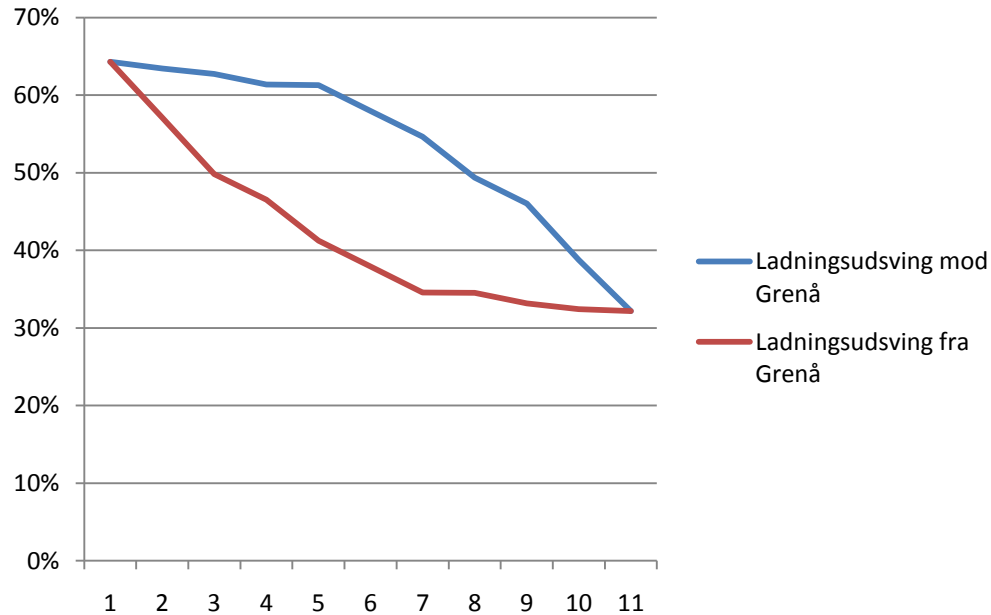
Ladestandsprocent Lystrup-Grenå

	Forbrug	Opladning	Ladestand primo	Ladestand ultimo	Ladestandsprocent
Lystrup Hovmarken	5,95	4,17	450	444,05	63%
Hovmarken-Hjortshøj	9,15	4,17	448,22	439,07	63%
Hjortshøj-Skodstrup	13,73	4,17	443,23	429,51	61%
Skodstrup-Løgten	4,58	4,17	433,68	429,10	61%
Løgten-Hornslet	27,45	4,17	433,27	405,82	58%
Hornslet-Mørke	27,45	4,17	409,98	382,53	55%
Mørke-Ryomgård	41,18	4,17	386,70	345,52	49%
Ryngård-Kolind	27,45	4,17	349,69	322,24	46%
Kolind-Trustrup	54,90	4,17	326,40	271,50	39%
Trustrup-Grenå	50,33	4,17	275,67	225,34	32%

Ladestandsprocent Grenå-Lystrup

	Forbrug	Opladning	Ladestand primo	Ladestand ultimo	
Grenå-Trustrup	50,33	4,17	450	399,67	57%
Trustrup-Kolind	54,90	4,17	403,84	348,94	50%
Kolind-Ryomgård	27,45	4,17	353,10	325,65	47%
Ryomgård-Mørke	41,18	4,17	329,82	288,64	41%
Mørke-Hornslet	27,45	4,17	292,81	265,36	38%
Hornslet-Løgten	27,45	4,17	269,52	242,07	35%
Løgten-Skodstrup	4,58	4,17	246,24	241,66	35%
Skodstrup-Hjortshøj	13,73	4,17	245,83	232,10	33%
Hjortshøj-Hovmarken	9,15	4,17	236,27	227,12	32%
Hovmarken-Lystrup	5,95	4,17	231,29	225,34	32%

Ladestandsudsving

Konklusion 1: Batterier kan trække toget til endestation ved "sjat-ladning" undervejs i ved 30 sekunders stationsophold

Konklusion 2: Genopladning ved endestation fordrer længere ophold og/eller højere ladeeffekt . Ved fulde 2C (i eksemplet = 1,4 MW) vil ophold i Grenå kunne holdes under 10 minutter. (Der skal tilføres 225 kWh. Der flyttes 1400 kWh/3600sek = 0,39 kWh pr. sek. Ergo kræves 225 kWh/0,39 kWh/sek = 579 sek. = 9,6 minutter)